

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,

ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,

email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

Με βάση το υπ' αριθμ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. 2801/22-11-2021 αίτημα προς γνωμοδότηση, ετέθησαν από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) τα ακόλουθα ερωτήματα: **1) Μπορεί ο Γενικός Διευθυντής να παραμείνει στη θέση του επί διετία με απόφαση του Δ.Σ. μετά την 27-02-2022 ημερομηνία συμπλήρωσης του 67^{ου} έτους ηλικίας του; 2) Η μη ληφθείσα άδεια λόγω υπηρεσιακών αναγκών μπορεί να πληρωθεί ή θα πρέπει υποχρεωτικά να πάρει την άδεια του έως τις 27-02-2022;**

Επί του 1^{ου} ερωτήματος

Σύμφωνα με την **παρ. 1 του άρθρ. 7 του ν. 1069/1980**, του ιδρυτικού νόμου των Δ.Ε.Υ.Α., προβλέπεται η ύπαρξη Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.), στον οποίο ρυθμίζονται πάσης φύσεως ζητήματα του προσωπικού μεταξύ των οποίων και η απόλυση των εργαζομένων. *«Άρθρο 7-Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της Επιχειρήσεως/Προσωπικό: Δι' Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας συντασσόμενον δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχειρήσεως, εγκρινομένης υπό του Υπουργού Εσωτερικών μετά γνώμην των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, καθορίζεται η οργάνωσις, η σύνθεσις και η αρμοδιότης των υπηρεσιών, ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού αναλόγως προς τας ανάγκας της επιχειρήσεως, ή κατά μισθολογικά κλιμάκια κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθ' ομάδας ειδικοτήτων και αναλόγως της βαθμίδος εκπαιδεύσεως, αι αποδοχαί, ως και ο τρόπος προσλήψεως και απολύσεως και το αρμόδιον προς τούτο όργανον.»*

Σύμφωνα με το **άρθρο 83 του Ο.Ε.Υ. της Δ.Ε.Υ.Α.** «Αυτοδίκαιη λύση της εργασιακής σύμβασης» *«1. Η σύμβαση εργασίας του τακτικού προσωπικού, λύεται αυτοδίκαια και χωρίς προειδοποίηση ή καταγγελία την ημέρα που ο εργαζόμενος θα συμπληρώσει όλες τις προϋποθέσεις για την πλήρη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, όπως αυτές καθορίζονται και απαιτούνται από τους ισχύοντες κάθε φορά Νόμους. Σε κάθε περίπτωση η σύμβαση εργασίας λύεται αυτοδίκαια την ημέρα που εργαζόμενος θα συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του. Αν ο εργαζόμενος παρά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας δε συγκεντρώσει τις απαιτούμενες ημέρες εργασίας για τη συνταξιοδότηση του, το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από αίτηση του εργαζόμενου, μπορεί να παρατείνει την εργασιακή σύμβαση μέχρι την συμπλήρωση των ημερών αυτών, όχι όμως πέρα από το 67ο έτος ηλικίας του και εφόσον το επιτρέπει η υγεία του. 2. Η σύμβαση εργασίας των λοιπού προσωπικού (προσωπικού ορισμένου χρόνου, επιστημονικού προσωπικού και προσωπικού μίσθωσης έργου) λύεται αυτοδίκαια με την λήξη του χρόνου για τον οποίο προσλήφθηκε να απασχοληθεί.»*

Σύμφωνα με τις διατάξεις του **ν. 4336/15, τα γενικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησης** από τον e-ΕΦΚΑ (για άνδρες και γυναίκες), είναι:

- 62 ετών για πλήρη σύνταξη με τουλάχιστον 40 έτη (12.000 ημέρες) ασφάλισης,
- 62 ετών για μειωμένη σύνταξη με 15 χρόνια (4.500 ημέρες), εφόσον η χορήγηση μειωμένης σύνταξης προβλέπεται από τις καταστατικές διατάξεις του εντασσόμενου στον e-ΕΦΚΑ Ταμείου και σύμφωνα με τις σχετικές ειδικές χρονικές προϋποθέσεις.
- **67 ετών για πλήρη σύνταξη με τουλάχιστον 15 έτη (4.500 ημέρες) ασφάλισης.**

Εκ των ανωτέρω παρατιθέμενων διατάξεων συνάγεται το συμπέρασμα ότι το ανώτατο ηλικιακό όριο συνταξιοδότησης είναι τα 67 έτη για την εξασφάλιση πλήρους συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης. Εξάλλου και σύμφωνα με τον Ο.Ε.Υ. της Δ.Ε.Υ.Α. (άρθρο 83) το συνταξιοδοτικό δικαίωμα θεμελιώνεται με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους ηλικίας του εκάστοτε εργαζομένου. Σε κάθε περίπτωση, όπως ορίζεται στον Ο.Ε.Υ., εργαζόμενος δεν μπορεί να παραμείνει στη Δ.Ε.Υ.Α. πέραν από το 67^ο έτος ηλικίας.

Επί του 2^{ου} ερωτήματος

Α. Γενικά περί αδειών προσωπικού Δ.Ε.Υ.Α.

Κατ' άρθρο 1 ν. 1069/1980 ορίζεται ότι:

«1. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α` 114) έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες ειδικές διατάξεις του παρόντος, του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του ν. 3852/2010 (Α` 87). 2. Οι Δ.Ε.Υ.Α. καταρτίζουν κανονισμούς εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 1876/1990 (Α` 27), το άρθρο 12 παράγραφοι 1,2 και 4 του ν. 1767/ 1988 (Α` 63) και το ν.δ. 3789/1957 (Α` 21). Στην τελευταία περίπτωση, οι Κανονισμοί κυρώνονται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 2 περίπτωση 1α` του άρθρου 2 του ν. 3996/2011 (Α` 170).»

Κατ' άρθρ. 7 ν. 1069/1980 ορίζεται ότι:

« 1. Δι` Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας συντασσομένον δι` αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχειρήσεως, εγκρινομένης υπό του Υπουργού Εσωτερικών μετά γνώμην των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, καθορίζεται η οργάνωσις, η σύνθεσις και η αρμοδιότης των υπηρεσιών, ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού αναλόγως προς τας ανάγκας της επιχειρήσεως, ή κατά μισθολογικά κλιμάκια κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθ` ομάδας ειδικοτήτων και αναλόγως της βαθμίδος εκπαιδεύσεως, αι αποδοχαί, ως και ο τρόπος προσλήψεως και απολύσεως και το αρμόδιον προς τούτο όργανον. 2. Το κατά την προηγουμένην παράγραφον προσωπικόν της επιχειρήσεως συνδέεται μετ` αυτής δια συμβάσεως εργασίας Ιδιωτικού δικαίου, επιφυλασσομένης της ισχύος των διατάξεων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου...».

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δ.Ε.Υ.Α. ορίζονται στο άρθρο 55 οι νόμιμες άδειες απουσίας προσωπικού

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ - ΑΔΕΙΕΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ - Άρθρο 55ο - Είδη αδειών Οι άδειες απουσίας διακρίνονται σε: 1 Κανονικές, 2 Για λόγους υγείας – εγκυμοσύνης, 3 Χωρίς αποδοχές, 4 Ειδικές,, 5 Γονικές, 6 Άδεια μετάγγισης αίματος και παραγώγων κλπ., 7 Άδεια αναπήρων άνω 50% Α.ΜΕ.Α, 8 Ολιγόωρης απουσίας»

Συνακόλουθα στο άρθρο 56 υπάρχει η πρόβλεψη των κανονικών αδειών και βάσει του οποίου *«οι κανονικές άδειες χορηγούνται στους εργαζόμενους όπως καθορίζεται κάθε φορά από τη σχετική νομοθεσία και τις αποφάσεις του Υπουργείου Εργασίας, με τρόπο που να επιτρέπει την κανονική και εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης.»*

Από τις διατάξεις των **άρθρων 2 παρ. 1 εδ. α΄ και 3 παρ. 1 Α.Ν. 539/1945**, όπως το άρθρο 2 παρ. 1 έχει αντικατασταθεί δια του άρθρου 1 παρ. 1 Ν. 3302/2004, και 3 παρ. 16 εδ. α΄ Ν. 4504/1966, κατά τις οποίες αντιστοίχως, "Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση..." και "Οι επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολούμενοι, παρ' οιοδήποτε εργοδότη, μισθωτοί δικαιούνται κατ' έτος "επιδόματος αδείας" ίσου προς το σύνολον των αποδοχών των υπό του Α.Ν. 539/1945 ή άλλων διατάξεων καθοριζομένων ημερών αδείας αναπαύσεως μετ' αποδοχών, ων δικαιούται έκαστος μισθωτός, υπό τον περιορισμόν ότι το επίδομα τούτο δεν δύναται να υπερβαίνει τας αποδοχάς ενός 15ημέρου, διά τους επί μηνιαίω μισθώ αμειβομένους, των 13 δε εργασίμων ημερών, διά τους επί ημερομισθίω ή κατά μονάδα εργασίας ή επί ποσοστοίς ή κατ' άλλον τρόπον αμειβομένους μισθωτούς", προκύπτει ότι οι μισθωτοί δικαιούνται αδείας αναψυχής μετ' αποδοχών καθ' έκαστο ημερολογιακό έτος, κατά την οποία λαμβάνουν τις συνήθεις αποδοχές, τις οποίες θα εδικαιούντο κατά τον αντίστοιχο χρόνο, ως επίσης δικαιούνται και επιδόματος αδείας, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει τις αποδοχές ενός δεκαπενθημέρου ως προς τους αμειβομένους με μηνιαίο μισθό και των δέκα τριών εργασίμων ημερών ως προς τους αμειβομένους κατ' άλλον τρόπο.

Η ετήσια αυτή κανονική άδεια του μισθωτού πρέπει να χορηγείται οπωσδήποτε ενιαίως μέσα στο έτος στο οποίο αφορά και επιτρέπεται η κατάτμησή της σε δύο

χρονικές περιόδους, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται από το νόμο, χωρίς να απαιτείται προς τούτο αίτηση του μισθωτού και εάν δεν χορηγηθεί στον εργαζόμενο η άδεια μέχρι τη λήξη του έτους που αφορά, ο εργοδότης υποχρεούται στην καταβολή των αποδοχών άδειας αυξημένες κατά 100%. Για τη θεμελίωση του δικαιώματος άδειας του μισθωτού δεν απαιτείται η υποβολή σχετικής αιτήσεως (έγγραφης ή προφορικής) (βλ. ΑΠ 1418/2015).

Περαιτέρω, ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας. Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στην υπόχρεη επιχείρηση και υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α'. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του πρώτου μέχρι τις είκοσι έξι (26) εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. **Για καθένα από τα επόμενα ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο (άρθρο 2 παρ. 1 εδ. β' ΑΝ. 539/1945).**

Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων περί χορήγησης ετήσιας άδειας συνάγεται ότι και όσοι αποχωρούν από την εργασία τους οικειοθελώς κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, με σκοπό να λάβουν πλήρη σύνταξη γήρατος, δικαιούνται να λάβουν τις ανωτέρω αποδοχές του χρόνου αδείας τους.

Συμπερασματικά προσήκει η κάτωθι απάντηση στα τεθέντα ερωτήματα:

- 1) Ο Γενικός Διευθυντής της Δ.Ε.Υ.Α., Τ.Π., ο οποίος προσελήφθη στη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης το 1986 καταλαμβάνοντας οργανική θέση μέχρι και σήμερα, στις 27-02-2022 με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας του και με ασφάλιση περί τα 36 έτη θεμελιώνει πλήρες συνταξιοδοτικό δικαίωμα, και βάσει της απαγόρευσης του άρθρου 83^{ου} του Ο.Ε.Υ. δεν μπορεί να παραμείνει στην Επιχείρηση μετά τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους ηλικίας.

- 2) Ο Γ.Δ. της Δ.Ε.Υ.Α. που πρέπει να αποχωρήσει από την Επιχείρηση λόγω θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος στις 27-02-2022, και επομένως προτού λάβει την ετήσια (κανονική) άδεια για το έτος 2022, δικαιούται να λάβει τις αποδοχές του χρόνου της ετήσιας άδειας του ημερολογιακού έτους 2022, κατ' εφαρμογή του άρθρ. 2 παρ. 1 εδ. β' ΑΝ. 539/1945.

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος,

Νομικός Σύμβουλος της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Π. Ζυγούρης

